

Sprawozdanie z działalności Zarządu ATRP „Plejada” za okres od 17 października 2020 r. do 7.10.2022

Zarząd ATRP „Plejada” na kadencję 2020-2022 został wybrany na Walnym Zgromadzeniu w dniu 17 października 2020 przeprowadzonym online na platformie ZOOM. Tworzą go następujące osoby:

PRZEWODNICZĄCA: prof. ucz. dr hab. Bernadeta Wojciechowska, UAM

WICEPRZEWODNICZĄCA: prof. ucz., dr hab. Anita Staroń, UŁ

SKARBNIK: dr Agnieszka Dryjańska, UW

SEKRETARZ: dr Monika Grabowska, UW

CZŁONEK: prof. ucz. dr hab. Renata Jakubczuk, UMCS

CZŁONEK: prof. ucz. dr hab. Sylwia Kucharuk, UMCS

USTĘPUJĄCA PRZEWODNICZĄCA: prof. dr hab. Jolanta Sujecka-Zajac, UW

Zarząd rozwijał działalność organizacyjno-naukową kierując się zapisami statutowymi oraz troską o utrzymanie dobrej kondycji finansowej Towarzystwa. Główny nacisk położono na integrowanie akademickiego środowiska romanistycznego w Polsce oraz podtrzymywanie kontaktów z romanistami z ośrodków uniwersyteckich Czech, Słowacji i Węgier.

Zarząd zbierał się regularnie na posiedzeniach zdalnych 16 razy w ciągu dwóch minionych lat i prowadził żywą wymianę mailową – wszystkie zebrania były protokołowane przez sekretarza Towarzystwa dr Monikę Grabowską. Podczas posiedzeń dyskutowano działania promocyjne i naukowe, omawiano nowe inicjatywy i planowano realizację zadań Towarzystwa takich jak: kolejne Szkoły Doktorskie, współpraca z ośrodkami romanistycznymi i Ambasadą Francji, organizacja Wykładów Plejady, rozwijanie różnych form komunikacji z członkami Towarzystwa, popularyzacja Towarzystwa, zarządzanie wydatkami oraz pozyskiwanie nowych członków.

Główne inicjatywy i działania Zarządu w kadencji 2020-2022

1. Aktualizacja stanu prawnego

Zarząd Towarzystwa rozpoczął pracę od niezbędnych działań administracyjnych, tj. rejestracji zmian osobowych w Krajowym Rejestrze Sądowym, w Urzędzie Skarbowym oraz uzyskania dostępu do konta w banku BNP Paribas, również w formie elektronicznej.

2. Współpraca z Ambasadą Francji

Nowy Zarząd podjął współpracę z Ambasadą Francji, w szczególności z attaché ds. współpracy naukowej prof. Christophem Paoli, a po zakończeniu przez niego misji z jego następcą prof. Jean-Luc Schneiderem. Wiceprzewodnicząca prof. UŁ. Anita Staroń i przewodnicząca prof. UAM Bernadeta Wojciechowska reprezentowały Towarzystwo na zebraniu roboczym z Ambasadorem Francji Frédéricem Billetem w Warszawie 30 czerwca 2021 w rezydencji Ambasadora Francji w Warszawie. Jednym z głównych tematów rozmowy był problem niesatysfakcjonującej reprezentacji czasopism francuskojęzycznych na listach ministerialnych. W nawiązaniu do tej rozmowy, Zarząd przygotował listę brakujących czasopism, która stała się przedmiotem rozmów Ambasadora Frédérica Billeta z p. Tomaszem Rzymkowskim, sekretarzem Stanu, pełnomocnikiem rządu do spraw rozwoju umiędzynarodowienia edukacji i nauki. Część propozycji ATRP „Plejada” została uwzględniona w kolejnej wersji ministerialnej listy czasopism z 21 grudnia 2021.

2.1. Organizacja spotkania z dyrektorami polskich romanistyk

Ambasador Frédéric Billet przyjął też zaproszenie do spotkania online z dyrektorami polskich Romanistyk. W ramach przygotowań do tego wydarzenia zebrano i przekazano Ambasadzie formularze zawierające podstawowe informacje o poszczególnych jednostkach romanistycznych oraz ich oczekiwania/propozycje współpracy z ambasadą Francji. Na tę inicjatywę Zarządu odpowiedziały Instytuty romanistyczne z następujących uniwersytetów: Uniwersytet w Białymstoku, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie, Uniwersytet Gdański, Katolicki Uniwersytet Lubelski, Uniwersytet Marie-Curie Skłodowskiej w Lublinie, Uniwersytet Łódzki, Uniwersytet Opolski, Uniwersytet Poznański, Uniwersytet Szczeciński, Uniwersytet Śląski, Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Wrocławski. Ze względu na krótki czas, jakim dysponował p. Frédéric Billet, spotkanie miało charakter głównie informacyjny. Pozwoliło ono jednak niewątpliwie pokazać aktywność środowiska romanistycznego w Polsce, jego liczebność i zaangażowanie na rzecz promocji Francji i języka francuskiego oraz uświadomić widoczność, jaką polscy badacze zapewniają francuskim publikacjom naukowym w Europie środkowej.

Po spotkaniu zamkniętym z dyrektorami romanistyk ambasador Frédéric Billet wygłosił online wykład otwarty dla studentów i nauczycieli *La place des compétences linguistiques et culturelles dans la diplomatie*, a po nim dyskusję poprowadził attaché Jean-Luc Schneider. W wykładzie wzięło udział ponad 100 osób, nad techniczną stronę przedsięwzięcia pieczę sprawowała dr Agnieszka Dryjańska.

2.2. Udział w organizacji i promocji konkursu *Ma Thèse en 180 secondes*

W trakcie trwania kadencji miały miejsce regularne kontakty (mailowe telefoniczne) z przedstawicielami Ambasady Francji w Polsce wokół wspólnie organizowanych wydarzeń. Tradycyjnie już ATRP „Plejada” została zaproszona do współorganizowania konkursu dla doktorantów *Ma Thèse en 180 secondes*.

Konkurs ten polega na przedstawieniu założeń i problematyki rozprawy doktorskiej w języku francuskim w czasie nieprzekraczającym 3 minut, z wykorzystaniem jednego slajdu prezentacji (opcjonalnie). Konkurs adresowany jest nie tylko do doktorantów romanistów, ale do przedstawicieli wszystkich dyscyplin pod warunkiem przedstawienia tematyki w języku francuskim. Poszczególne etapy w krajach frankofońskich, w regionach prowadzą do etapu centralnego organizowanego we Francji. W dwóch ostatnich latach z uwagi na sytuację pandemiczną wydarzenie to przeprowadzone zostało w formie zdalnej. 9 czerwca 2021 Przewodnicząca „Plejady” prof. UAM Bernadeta Wojciechowska była członkiem jury etapu Europy Środkowej, a 8 marca 2022 brała udział w obradach jury finału ogólnopolskiego.

2.3. Międzynarodowy Dzień Nauczyciela Języka Francuskiego

ATRP „Plejada” włączyła się w dwie kolejne edycje obchodów Międzynarodowego Dnia Nauczyciela Języka Francuskiego organizowanych przez Instytut Francuski i Ambasadę Francji. Święto to przypada w listopadzie.

W roku 2020 w jury konkursu z ramienia ARP Plejada zasiadała dr Agnieszka Dryjańska. Konkurs obejmował kategorię dla nauczycieli i dla uczniów. Ze względu na to, że był to pierwszy rok pandemii w kategorii dla nauczycieli zgłoszone zostały tylko cztery projekty, z których wyłoniono 3 laureatów. Kategoria przeznaczona dla uczniów odbyła się pod hasłem *Mon prof de français est génial !* i także pozwoliła wyłonić 3 laureatów.

W roku 2021 w jury konkursu z ramienia Plejady zasiadała prof. Renata Jakubczuk. Temat przewodni zaproponowany przez FIPF - „COVID 19, et après” dotyczył wpływu pandemii na dydaktykę języka francuskiego. Także w tym roku konkurs obejmował dwie kategorie : „Profs” i „Étudiants – futurs Profs”. Uczestnicy pierwszej kategorii – nauczyciele języka francuskiego – zostali zaproszeni do nagrania 2-3 min filmów przedstawiających, w

jaki sposób nauczanie na odległość wpłynęło na zmianę ich praktyk dydaktycznych, natomiast studenci i przyszli nauczyciele mogli wziąć udział w konkursie w ramach drugiej kategorii prezentując film opowiadający i prezentujący ciekawy projekt zrealizowany w ramach stażu w czasie nauczania zdalnego. Konkurs odbył się w trybie zdalnym. Zgłoszono 3 projekty, wszystkie zostały zakwalifikowane do finału oraz nagrodzone.

2.4. Wsparcie finansowe Ambasady i Instytutu Francuskiego

Instytut Francuski w Warszawie wsparł finansowo renowację strony internetowej ATRP „Plejada” (2.000 zł.). Ponadto w ramach konkursu organizowanego przez Ministerstwo Europy i Spraw Zagranicznych Francji (Ministère de l'Europe et d'Affaires étrangères) z okazji prezydencji Francji w Radzie Unii Europejskiej Plejada wraz z Instytutem Filologii Romańskiej UJ (dr Alicja Bańczyk) złożyła projekt pt. *Publication de travaux scientifiques de chercheurs francophones d'Europe centrale à l'aide d'une plateforme numérique*. Uzyskane fundusze (1.500 euro, ok. 6.880 zł) pozwoliły na sfinansowanie monografii doktoranckiej zbierającej referaty uczestników XXIV. Szkoły Doktorskiej Krajów Wyszehradu współorganizowanej z Uniwersytetem Jagiellońskim i Uniwersytetem Pedagogicznym w Krakowie (pieniądze przelano bezpośrednio na konto UJ jako wykonawcy projektu). Tom zatytułowany *Autour du texte dans les études romanes* pod redakcją dr Alicji Bańczyk i dr Alicji Hajok ukazał się w formie elektronicznej za 100 pkt, dostępny w formie cyfrowej na stronie Biblioteki Jagiellońskiej <https://ruj.uj.edu.pl/xmlui/handle/item/292364>

3. Współpraca z Towarzystwami i organizacja szkół doktorskich

3.1. Kontakty z zaprzyjaźnionymi Towarzystwami akademickimi

Nowy Zarząd bardzo szybko nawiązał serdeczne i efektywne kontakty z Towarzystwami FrancAvis i Gallica. Kilkakrotnie w trakcie trwania kadencji przewodnicząca Bernadeta Wojciechowska spotykała się z przewodniczącymi tych Towarzystw online (z Zuzaną Puchovską i z Olgą Nadvornikową), a także osobiście w Pradze i w Brnie. W grudniu 2021 roku Przewodnicząca wzięła udział w Konferencji Jubileuszowej 20-lecia Towarzystwa Gallica na Uniwersytecie Karola w Pradze i w imieniu Towarzystwa przekazała gratulacje i najlepsze życzenia. Osobiste spotkania miały zawsze bardzo miły charakter. Były to okazje do zapoznania się z działalnością romanistów czeskich i słowackich oraz do promowania publikacji polskich romanistów zebranych na stronie „Plejady”, do osobistego zaproszenia do udziału w „Wykładach Plejady” i w szkole doktorskiej oraz w organizowanej w grudniu 2022 konferencji jubileuszowej „Plejady”.

Nawiązano również nowe kontakty z francuskim Association des sciences du langage (ASL) i jego przewodniczącym prof. Guy Achard-Bayle, który był obecny na kilku wydarzeniach organizowanych przez „Plejadę”. Namacalnym dowodem podjęcia współpracy jest umieszczenie naszego Towarzystwa na stronie internetowej ASL w gronie organizacji zaprzyjaźnionych oraz publikowanie tam ogłoszeń „Plejady”. Guy Achard-Bayle przesyła nam również informacje o działalności Towarzystwa, któremu przewodniczy. Ciągłym wyzwaniem jest dotarcie do kolegów z Węgier, z którymi dotychczas kontaktowaliśmy się za pośrednictwem Instytutu Francuskiego w Budapeszcie.

3.2. Szkoły Doktorskie Krajów Wyszehradu

W trakcie trwania kadencji odbyły się dwie szkoły doktorskie. Pierwsza z nich, XXIV. Szkoła doktorska krajów Wyszehradu została zorganizowana w formie zdalnej przez ATRP „Plejada” we współpracy z Uniwersytetem Jagiellońskim (prof. W. Rapak, dr A. Bańczyk) i z Uniwersytetem Pedagogicznym (prof. T. Muryn, dr M. Niziołek) w dniach 23-24 września 2021. Temat konferencji *Autour du texte dans les études françaises* zgromadził 23

doktorantek i doktorantów: 1 z Węgier, 1 ze Słowacji, 11 z Polski i 10 z Czech. W ramach konferencji doktoranci mogli uczestniczyć w warsztatach online prowadzonych przez Oliviera Kraifa z Uniwersytetu Grenoble Alpes pt. *Le Lexicoscope 2.0 : un outil pour l'exploration des corpus arborés* oraz przez Jorgego Garcíę oraz przez Aude Grezkę, Thierryego Charnois i Emmanuela Cartiera z Université Paris 13 pt. *ChêneTA L: plate-forme d'intégration d'outils de traitement automatique des langues*. Wykłady plenarne wygłosili Agnès Tutin (Université Grenoble Alpes), Zuzana Puchovska (Université Comenius de Bratislava), Wacław Rapak (Uniwersytet Jagielloński) i Bernadeta Wojciechowska (Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu).

XXV. Szkoła Doktorska została zorganizowana przez Towarzystwo Romanistów Czeskich *Gallica* we współpracy z Uniwersytetem Masaryka i odbyła się 11-12 września 2022 w Brnie. Tematem przewodnim konferencji doktoranckiej były *Migrations littéraires, linguistiques, didactiques et traductologiques*. Z Polski zgłosiło się tylko troje doktorantów. W konferencji brała udział przewodnicząca „Plejady” prof. UAM Bernadeta Wojciechowska, na zaproszenie organizatorów wygłosiła wykład plenarny pt. *Approche discursive et générique de l'interview d'écrivain en glottodidactique*. Podróż i pobyt został pokryty w ramach umowy bilateralnej między UAM i Uniwersytetem Masaryka.

Organizacji XXVI. Szkoły Doktorskiej w 2023 podjęło się Towarzystwo romanistów słowackich FrancAvis oraz Instytut Romanistyki na Uniwersytecie Comeniusa w Bratysławie.

4. „Wykłady Plejady”

Zarząd Towarzystwa Romanistów Polskich postanowił, za zgodą i zachętą swych członków wyrażoną na Walnym Zjeździe, zainicjować cykl spotkań wokół badań polskich romanistów pt. „Wykłady Plejady”. W ten sposób Towarzystwo promuje niezwykle bogaty, ale nie zawsze znany dorobek naszych członków, najwybitniejszych specjalistów w danej dziedzinie – literaturoznawców, językoznawców, glottodydaktyków czy traduktologów. Przyjęta formuła przewiduje 40 minut wykładu oraz 40 minut na pytania i komentarze słuchaczy w soboty o godzinie 10.00 co 2-3 miesiące, w trybie zdalnym na platformie ZOOM. Wykłady są nagrywane i udostępniane na kanale Plejady na YouTube. Stronę techniczną przedsięwzięcia z dużym zaangażowaniem obsługuje dr Agnieszka Dryjańska.

„Wykłady Plejady” są cenną okazją do spotkań, dyskusji i wymiany myśli romanistów. Dotychczas odbyło się 6 wykładów:

10 kwietnia 2021 prof. Krzysztof Jarosz (Uniwersytet Śląski) *Ananda Devi. Portrait d'un(e) écrivain(e)*

26 czerwca 2021 prof. Elżbieta Biardzka (Uniwersytet Wrocławski) *Les citations intersémiotiques en ligne*

25 października 2021 Ambasador Francji w Polsce, Frédéric Billet *La place des compétences linguistiques et culturelles dans la diplomatie ouverte au public*

18 grudnia 2021 prof. Tomasz Swoboda (Uniwersytet Gdański) « *Sodome et Gomorrhe* » : *remarques sur le romanesque proustien (en marge de la traduction)*.

5 marca 2022 prof. Katarzyna Karpińska-Szaj *Les recherches sur la rééducation des troubles du langage et la didactique des langues : pour un dialogue interdisciplinaire*

14 maja 2022 prof. UW Monika Kostro *Relations entre les États, relations entre les chefs d'État. Le discours diplomatique présidentiel et la pragmatique interpersonnelle*.

5. Nowe kanały komunikacji i promocji

Główną witryną ATRP „Plejady” jest jej strona internetowa, nad którą niezmiennie sprawuje pieczę p. Filip Gołąb, na zasadzie umowy o dzieło. W trosce o promocję osiągnięć

badawczych polskich romanistów na stronie internetowej umieszczane są ogłoszenia o naukowych wydarzeniach romanistycznych. W 2021 i 2022 prof. Renata Jakubczuk i prof. Sylwia Kucharuk zaktualizowały wykaz monografii romanistycznych opublikowanych przez naszych członków.

Na zlecenie Zarządu w minionej kadencji p. F. Gołąb przeprowadził działania modernizacyjne, których celem było odświeżenie strony, nadanie jej bardziej nowoczesnego wyglądu oraz poprawienie jej funkcjonalności. Wynagrodzenie za tę pracę (2.200 zł) zostało w znacznej części pokryte przez subwencję Instytutu Francuskiego (2000 zł). Strona internetowa uzyskała również nowe zabezpieczenia SSL, w marcu przedłużono domenę na kolejne dwa lata (296, 43 zł), odnowiono certyfikat (148, 83zł.) i hosting (936,03 zł.).

W trosce o dotarcie do jak najszerszego grona członków i sympatyków Towarzystwa utworzono profil na Facebooku oraz kanał na YouTube, które z oddaniem prowadzi dr Agnieszka Dryjańska umieszczając na nich relacje z wydarzeń, ogłoszenia, zdjęcia i filmy. Dzięki bezinteresownej pracy i talentowi p. prof. Agnieszki Kaliskiej z UAM nową odsłonę zyskało również logo „Plejady”. Zachowując rozpoznawalność logo, prof. Agnieszka Kaliska odświeżyła kolory, zmodernizowała czcionkę i poprawiła jego parametry techniczne. Prof. Agnieszka Kaliska jest też autorką plakatów na wykłady „Plejady” i estetycznego opracowania dokumentów i plakatów na konferencję jubileuszową „Plejady” przewidzianą w dniach 2-3 grudnia 2022.

W poszczególnych ośrodkach uniwersyteckich cenną pomocą w przekazywaniu informacji o działalności „Plejady” są jej łącznicy:

UJ Kraków	dr Joanna Górniewicz	joanna.gorniewicz@uj.edu.pl
UB BIAŁYSTOK	dr hab. Joanna Cholewa	joannauka@wp.pl
UMCS LUBLIN	prof. UMCS Renata Jakubczuk	renata.jakubczuk@umcs.pl
UW WARSZAWA	dr Agnieszka Dryjańska	dryjanska.skarbnik@gmail.com
UWr WROCŁAW	dr Monika Grabowska	monika.grabowska@uwr.edu.pl
UG GDAŃSK	Prof. UG Ewa Wierzbowska	ewa.wierzbowska@ug.edu.pl
UŁ ŁÓDŹ	Prof. UŁ Anita Staroń	anita.staron@uni.lodz.pl
USzcz SZCZECIN	Dr Wioletta Piegzik	wioletta.piegzik@usz.edu.pl
UAM POZNAŃ	Prof. UAM Agnieszka Kaliska	akaliska@amu.edu.pl
UŚ	prof. UŚ Katarzyna Kwapisz-Osadnik	katarzyna.kwapisz-osadnik@us.edu.pl
UO OPOLE	prof. UO Anna Ledwina	aledwina@uni.opole.pl
U Pedag. KRAKÓW	dr Małgorzata Niziołek	malgorzata.niziolek@up.krakow.pl
KUL LUBLIN	prof. KUL Edyta Kociubińska	edyta.kociubinska@kul.pl
UMK TORUŃ	dr Natalia Nielipowicz	nataniel@umk.pl
ILS WARSZAWA	Prof. Małgorzata Tryuk	m.tryuk@uw.edu.pl

6. Organizacja konferencji Jubileuszowej

Obecny Zarząd ATRP „Plejada” podjął działania mające na celu uczczenie 20-lecia powstania Towarzystwa w formie ogólnopolskiej konferencji naukowej zatytułowanej *Le français en Pologne. Textes, contextes, prétextes*, która odbędzie się w Poznaniu w dniach 2-3 grudnia 2022. Będzie to okazja, by przypomnieć historię Towarzystwa, przybliżyć jego początki, a przede wszystkim uhonorować osoby, dzięki którym możliwa była integracja i rozwój

środowiska romanistycznego w Polsce oraz nawiązanie współpracy z romanistami z krajów Wyszehradu. W pierwszym dniu konferencji przewidziano okolicznościowy panel wspomnieniowy pt. *Plejada: prétexte, contextes, textes*, w trakcie którego założycielki i przewodniczące „Plejady” podzieliły się swoim doświadczeniem pracy dla Towarzystwa. Zaproszenie do panelu przyjęli:

p. prof. Teresa Giermak-Zielińska, p. prof. Marcela Świątkowska, p. prof. Teresa Tomaszek, p. prof. Elżbieta Skibińska, p. prof. Maciej Abramowicz, p. prof. Krzysztof Jarosz, p. prof. Grażyna Vetulani, p. prof. Teresa Jaroszevska, p. prof. Jolanta Sujecka-Zajac.

Drugi dzień konferencji będzie miał charakter naukowy. Komitet naukowy konferencji zaakceptował 49 zgłoszonych referatów.

Na konferencję przyjął zaproszenie również ambasador Francji Frédéric Billet oraz attaché de coopération universitaire et scientifique Jean-Luc Schneider. Swoją obecność potwierdziły przewodniczące Gallica i FrancAvis.

Podsumowanie

Miniona kadencja Zarządu Głównego ATRP „Plejada” 2020-2022 była czasem intensywnej pracy wybranego zespołu, który starał się dbać o pozycję naukową romanistów polskich na gruncie instytucjonalnym (listy ministerialne), rozwijać jego wewnętrzną spójność i wzajemną rozpoznawalność jego członków oraz promować naukowy dorobek romanistów polskich na arenie międzynarodowej. Celom tym służyły osobiste i instytucjonalne kontakty Zarządu, podtrzymywanie istniejących i tworzenie nowych kanałów komunikacji. Realizacji celów statutowych sprzyjał rozwój technologii cyfrowych umożliwiających komunikację zdalną. Jednocześnie Zarząd nie zaniedbywał kontaktów osobistych, w tym duchu podjął też organizację konferencji jubileuszowej w formie stacjonarnej we współpracy z Uniwersytetem Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Wielokierunkowe i intensywne działania nie byłyby możliwe bez entuzjastycznego zaangażowania wszystkich członków Zarządu ATRP „Plejada”, które wykazały się aktywnością, bezinteresownością, poświęcając wiele cennego czasu i energii na rzecz romanistów polskich.

W imieniu Zarządu Głównego ATRP „Plejada”
Bernadeta Wojciechowska

przewodnicząca ATRP „Plejada”

Poznań, 11.10. 2022